

สร้างความเข้าใจโรคจิตเวชในวัยรุ่นผ่านการเล่าเรื่อง จากภาพยนตร์เรื่อง The Perks of Being a Wallflower A Narrative Analysis of The Perks of Being a Wallflower regarding the Enhancement of Mental Health Literacy in Youth

นภสร ลิ้มไชยวัฒน์*
Napasorn Limchaiyawat

บทคัดย่อ

บทความวิชาการเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง The Perks of Being a Wallflower ซึ่งเป็นภาพยนตร์ที่นำเสนอและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเวชในวัยรุ่น โดยใช้แนวคิดการเล่าเรื่อง (Narrative Theory) และแนวคิดโรคเครียดหลังจากผ่านเหตุการณ์รุนแรง (Post-Traumatic Stress Disorder หรือ PTSD) ร่วมด้วยโรคซึมเศร้า (Depression)

วิธีการนำเสนอโรคทางจิตเวชในภาพยนตร์เรื่องนี้เต็มไปด้วยความเข้าใจ ทั้งจากสาเหตุที่สร้างความเจ็บป่วย ภาวะภายในจิตใจหรือห้วงความคิดที่สับสนจนถึงพฤติกรรมที่แสดงออก ด้วยการนำเสนอผ่านภาพยนตร์แนวก้าวข้ามวัย (Coming-of-Age Film) จึงทำให้เรื่องราวมีสีสันของวัยรุ่น ทั้งความตลก

* อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

110/1-4 ถนนประชาชื่น เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

ช่องทางการติดต่อ 02-954-7300 ต่อ 778 หรือ napasorn.lim@dpu.ac.th

* lecturer, Faculty of Communication Arts, Dhurakij Pundit University, Bangkok, Thailand
Tel. 02-954-7300 ext. 778 Email napasorn.lim@dpu.ac.th

สนุกสนาน รัก และสะท้อนอารมณ์ไปพร้อม ๆ กับนำเสนออาการทางจิตเวชซึ่งสอดแทรกเข้าไปในเรื่องราวผ่านองค์ประกอบต่าง ๆ ตามทฤษฎีการเล่าเรื่อง เริ่มตั้งแต่การออกแบบตัวละครหลักคือ ซาลิ โดยให้เขาเป็นผู้นำดำเนินเรื่องซึ่งเป็นการเล่าเรื่องแบบมุมมองบุคคลที่ 1 จึงทำให้ผู้ชมติดตามชีวิตของเขา ประกอบกับการวางโครงสร้างภาพยนตร์แบบค่อยเป็นไปจากองค์ 1 คือ การปูเรื่องด้วยการเปิดตัวละครซาลิในภาพเด็กหนุ่มวัยรุ่นซื่อๆ จนถึงองค์ 2 ผู้ชมเริ่มรู้ว่าซาลิมีปมในอดีตและภาพเหล่านั้นมักเกิดขึ้นวนเวียนซ้ำ ๆ ในจิตใจของเขา นำไปสู่จุดไคลแมกซ์ที่อาการของซาลิกำเริบรุนแรงเป็นภาพหลอน ก่อนเข้าองค์ 3 เมื่อเขาได้รับการช่วยเหลือทันเวลานำไปสู่การรักษาถึงสาเหตุที่ถูกต้อง จบจบจบจบเรื่องเมื่อซาลิเข้ารับการรักษาจนหายดี โดยมีครอบครัว เพื่อนและคนรักคอยเคียงข้าง เขาจึงตัดสินใจก้าวข้ามอดีตและเห็นคุณค่าในตัวเอง ซึ่งเป็นแก่นของเรื่อง (Theme) สอดคล้องกับการยอมรับและเห็นคุณค่าในตนเองของผู้ป่วยจิตเวชซึ่งจัดเป็นการบำบัดรักษาอาการทางจิตเวชที่ดีที่สุด

คำสำคัญ: ภาพยนตร์ / โรคจิตเวช / โรคเครียดหลังผ่านเหตุการณ์ร้ายแรง / โรคซึมเศร้า / วัยรุ่น

Abstract

This article proposes to discuss the narrative of The Perks of Being a Wallflower with emphasis on the way it enhances mental health literacy in youth. Narrative theory in tandem with the knowledge on Post-Traumatic Stress Disorder (PTSD) and Depression are used as the theoretical framework.

A presentation of mental health problems in *The Perks of Being a Wallflower* reflects an endeavor to promote understanding of causes, inner conditions/confusions, and personal behaviors. It only relies on codes and conventions of coming-of-age film to deliver a colorful world of youth which covers comic, enjoyable, romantic, and dramatic moments. But it incorporates some mental health problems into the narrative components to shed light on youth crises and difficulties. In this fashion, a character named Charlie is designed to drive the story forward with a first-person narrative as well as telling the situations in compliance with the law of the 3-act structure. This helps the audience to follow his life from beginning to end. The first act is no more than the introduction of his life as a shy young man. Then, the next act reveals his haunted past, leading to the climax in which he struggles with a hallucination. The final act shows how he recovers when appropriate care is given in time. The disclosure eventually projects him in a sound condition due to his family, friends, and lover remaining by his side. Hence, he decides to move on and believe in himself. This is the theme made in the coherence with the concept of self-acceptance – the foundation of mental health and wellbeing. It is considered to be the most efficient method of treating mental illnesses.

Keyword: Film / Mental Illness / PTSD / Depression / Adolescent / Teenagers

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในหลายปีที่ผ่านมาปัญหาสุขภาพจิตนับเป็นประเด็นสำคัญที่ทั่วโลกต่างให้ความสนใจ จากรายงานที่เผยแพร่ใน Our World in Data ซึ่งถูกจัดทำโดย Institute for Health Metrics and Evaluation (Dattani et al., 2018) ทำการศึกษาภาระโรคระดับโลกประเมินว่า ในปี 2017 ก่อนเกิดโควิดเป็นเวลา 2 ปี ผู้คนกว่า 792 ล้านคนกำลังประสบกับปัญหาสุขภาพจิตซึ่งคิดเป็น 10.7% ของประชากรทั้งหมด โดยใน 792 ล้านคน สามารถแบ่งเป็นจิตเวชได้ทั้งหมดคร่าว ๆ 7 รูปแบบด้วยกัน ได้แก่ โรควิตกกังวล 35.5% (3.8% จากประชากรทั้งหมด) โรคซึมเศร้า 32.7% (3.4% จากประชากรทั้งหมด) โรคไบโพลาร์ 5.6% (0.6% จากประชากรทั้งหมด) โรคจิตเภท 2.8% (0.3% จากประชากรทั้งหมด) โรคกินผิดปกติ 1.9% (0.2% จากประชากรทั้งหมด) จิตเวชจากการติดแอลกอฮอล์ 13.1% (1.4% จากประชากรทั้งหมด) และจิตเวชติดสารเสพติด 8.4% (0.9% จากประชากรทั้งหมด) โดยภาวะวิตกกังวลซึ่งเป็นโรคจิตเวชที่พบได้มากที่สุดคือ 35.5% ของผู้ป่วยจิตเวชทั้งหมด คิดเป็นจำนวน 284 ล้านคน ซึ่งภาวะวิตกกังวลสามารถเกิดได้จากหลายรูปอาการ เช่น โรคกลัวสิ่งต่าง ๆ จำพวก Phobic ต่าง ๆ โรคย้ำคิดย้ำทำ (Obsessive Compulsive Disorder (OCD) โรคจิตเวชหลังประสบสถานการณ์รุนแรง (Post-Traumatic Disorder (PTSD) เช่น จากสงคราม การข่มขืน และโรควิตกกังวลทั่วไป ลำดับต่อมาคือ โรคซึมเศร้า เป็นอาการที่ไต่ขึ้นบ่อยมากที่สุดซึ่งประเมินว่ามีผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าอยู่ 264 ล้านคน คิดเป็น 32.7% ของผู้ป่วยจิตเวชทั้งหมด ซึ่งมีจำนวนมากเป็นลำดับที่สองรองจากภาวะวิตกกังวล ปัจจุบันจากการที่พบผู้ป่วยมีภาวะซึมเศร้ามากยิ่งขึ้นและการที่สังคมให้ความสำคัญกับผู้ป่วยซึมเศร้ามากขึ้นจนเกิดซีรีส์เรื่อง 13 Reasons Why ที่พูดถึงนักเรียนซึ่งป่วยเป็นภาวะซึมเศร้าตัดสินใจจบชีวิตตัวเองอันเป็นผลโดยตรงมาจากสภาพสังคม (“ปัญหาสุขภาพจิต ประสบกับผู้คนมากกว่า 792 ล้านคนทั่วโลก,” 2564)

สำหรับประเทศไทยประเด็นเรื่องสุขภาพจิตได้รับความสนใจจากสังคมเพิ่มมากขึ้นในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา โดยข้อมูลในปี พ.ศ. 2560 จากกรมสุขภาพจิต ได้รายงานสถานการณ์ปัญหาสุขภาพจิตของคนไทยอายุ 18 ปีขึ้นไปพบผู้ป่วยจำนวน 7 ล้านกว่าคน ซึ่งหนึ่งในกลุ่มโรคหลักระดับต้น ๆ คือ โรคซึมเศร้า โดยผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงานคิดเป็น 62% รองลงมาคือ กลุ่มผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็น 26.5% และลำดับต่อมาคือ กลุ่มเยาวชนอายุ 15-24 ปี คิดเป็น 11.5% แม้สถิติการป่วยทางจิตเวชของกลุ่มเยาวชนจะเป็นอันดับสามรองจากกลุ่มคนวัยทำงานและกลุ่มผู้สูงอายุ แต่กลุ่มวัยรุ่นและเยาวชนคือ กำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต แต่กลับมีสถิติการฆ่าตัวตายที่สูงขึ้นในทุกปี (จักรพงษ์ อินทร์จันทร์, 2560) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่โลกของเราประสบกับวิกฤตโควิด 19 อันเป็นโรคระบาดใหม่ที่ส่งผลกระทบไปทั่วโลกซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้คน เศรษฐกิจ การศึกษา รวมถึงปัญหาสุขภาพจิตที่เกิดขึ้นอย่างทวีคูณอันส่งผลกระทบต่อกลุ่มเปราะบางเป็นอย่างมากนั้นคือ กลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาดังกล่าวและจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมและกลายเป็นปัญหาระยะยาวต่อไปในอนาคต โดยจากผลการประเมินสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นไทยโดยกรมสุขภาพจิต จากการเก็บข้อมูลในเด็กและวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 183,974 คน ที่เข้ามาประเมินสุขภาพจิตตนเองผ่านแอปพลิเคชัน Mental Health Check-in ของกรมสุขภาพจิต ในช่วง 18 เดือนของการระบาดของโควิด-19 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2563 ถึง 30 กันยายน พ.ศ. 2564 พบว่า ร้อยละ 28 ของเด็กและวัยรุ่นมีภาวะเครียดสูง ร้อยละ 32 มีความเสี่ยงที่จะเป็นโรคซึมเศร้า ในขณะที่อีกร้อยละ 22 มีความเสี่ยงที่จะฆ่าตัวตาย (“โควิด 19 กระทบ “กาย-ใจ” เด็ก เน้นพ่อแม่สร้างเวลาคุณภาพ,” 2564)

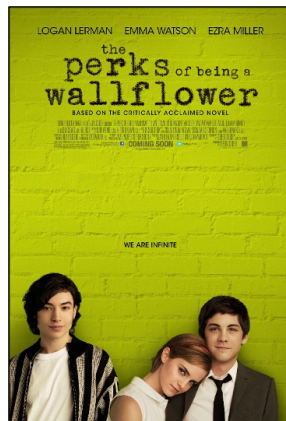
แม้ปัญหาสุขภาพจิตจะเป็นปัญหาที่มีการอธิบายคำตอบเชิงการแพทย์ซึ่งหลายครั้งนับเป็นเรื่องยากที่คนส่วนใหญ่จะเข้าใจ แต่ทุกวันนี้เรื่องราวในเชิงจิตวิทยาไม่ใช่สิ่งที่เข้าใจยากหรือพบแต่ในทางตำราวิชาการอีกต่อไป เมื่อแพทย์ด้านจิตเวช

นักจิตวิทยา ตลอดจนนักวิจารณ์ภาพยนตร์ ได้ใช้ภาพยนตร์หลาย ๆ เรื่องในการอธิบายปัญหาทางจิตวิทยาในแง่มุมต่าง ๆ ทั้งในแง่ลักษณะอาการ สภาพจิตใจ ตลอดจนพฤติกรรมที่แสดงออก (ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์, 2554) ซึ่งสื่อภาพยนตร์สามารถสร้างความเข้าใจให้แก่เด็กและวัยรุ่น ผู้ป่วยหรือผู้มีประสบการณ์ด้านจิตเวช ตลอดจนคนรอบข้าง ทั้งนี้ด้วยประโยชน์ของภาพยนตร์ที่สามารถสื่อไปถึงผู้ชมวงกว้าง ไม่ใช่แค่ความบันเทิงแต่ยังสะท้อนสังคมและมีอิทธิพลในการวางกรอบความคิดส่งผลต่อการรับรู้ของผู้ชมรวมถึงมิติต่าง ๆ ของสังคม (กาญจนา แก้วเทพ, 2552) แต่ทั้งนี้ก็ยังมิได้สร้างสื่อไทยจำนวนไม่น้อยทั้งละครหรือภาพยนตร์ไทยที่ยังนำเสนอภาพผู้มีปัญหาสุขภาพจิตในลักษณะการเหมารวม ซึ่งพวกเขามักถูกนำเสนอในแง่แนวเขย่าขวัญหรือสยองขวัญและในรูปแบบของตัวละครผู้มีอาการกำเริบ ซึ่งพร้อมกระทำความรุนแรงแก่สังคม โดยมีจุดจบ 2 รูปแบบคือ 1) เสียชีวิต 2) รอดชีวิต จากการเข้าไปอยู่ในโรงพยาบาลจิตเวชหรือหลบหนีออกจากสังคม ตลอดจนงานวิจัยปัญหาสุขภาพจิตมักพบในงานวิจัยด้านการแพทย์ซึ่งยังไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในทางนิเทศศาสตร์มากนัก (บุญยาพร กิตติสุนทรโรภาศ, 2560)

ในขณะที่ฝั่งฮอลลีวูดมีภาพยนตร์ที่กล่าวถึงโรคจิตเวชในวัยรุ่นในแง่มุมต่าง ๆ ผ่านภาพยนตร์แนวก้าวข้ามวัย (Coming-of-Age Film) คือ ภาพยนตร์ที่ตามติดชีวิตของตัวละครหลักซึ่งเป็นเด็กหรือวัยรุ่น พวกเขาผ่านเหตุการณ์บางอย่างที่ทำให้เรียนรู้และเติบโตจากภาวะความเป็นเด็กสู่การเป็นผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะมากขึ้น (McKittrick, 2019) โดยใน The Perks of Being a Wallflower เป็นภาพยนตร์วัยรุ่นที่แสดงให้เห็นอาการของโรค PTSD (Post-Traumatic Stress Disorder) คือ ภาวะวิตกกังวลหรือโรคเครียดอย่างรุนแรงหลังประสบเหตุการณ์รุนแรงต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังแสดงภาพที่ดีของจิตเวชศาสตร์และภาพลักษณ์ที่ดีของโรงพยาบาลจิตเวชซึ่งหาได้ยากในภาพยนตร์ฮอลลีวูด อีกทั้งยังให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการเจ็บป่วยด้านจิตเวชซึ่งช่วยสร้างความเข้าใจและขจัดภาพด้านลบของผู้ป่วย

อันเป็นภาพจำของคนส่วนใหญ่ ถือได้ว่าโดยรวมแล้วภาพยนตร์เรื่องนี้ทำได้ดีและน่าประทับใจ (Bowman, 2014) ดังนั้นบทความนี้จึงเลือกอภิปรายการเล่าเรื่องจากกรณีศึกษา The Perks of Being a Wallflower เพื่อใช้เป็นบทเรียนสำหรับสร้างสรรค์งานภาพยนตร์เพราะ The Perks of Being a Wallflower สามารถนำเสนอโรคจิตเวชประเภท PTSD (Post-Traumatic Stress Disorder) ร่วมด้วยโรคซึมเศร้า ด้วยความเข้าใจกลุ่มเป้าหมายหลักได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ เด็กและเยาวชน อาศัยตัวละครวัยรุ่นที่สามารถก้าวข้ามความเจ็บป่วยทางจิตใจในตอนท้ายเรื่อง การวิเคราะห์จะช่วยให้เห็นแนวทางการสร้างความเข้าใจโรคจิตเวชในวัยรุ่นผ่านสื่อภาพยนตร์

ความงดงามบนความเจ็บป่วยทางจิตเวชในภาพยนตร์

ภาพที่ 1 : โปสเตอร์ภาพยนตร์ The Perks of being a wallflower.
(ที่มา <https://www.imdb.com/title/tt1659337/mediaviewer/rm2134748161/>)

The Perks of Being a Wallflower เป็นภาพยนตร์ในปี 2012 กำกับโดย สตีเฟ่น โซโบสกี (Stephen Chbosky) ซึ่งเขาดัดแปลงมาจากหนังสือที่เขาแต่งขึ้น ในชื่อเดียวกัน ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้คะแนนใน IMDB ถึง 7.9/10 และได้คะแนนจาก Rotten Tomatoes ถึง 85% รวมถึงภาพยนตร์เรื่องนี้ยังจัดเป็นภาพยนตร์แนวก้าวข้ามวัย (Coming-of-Age Film) โดยมีเนื้อหาของนักเรียนชั้นมัธยมปลาย (High school) ซึ่งทำหายสังคมด้วยการพูดถึงการค้นหาค้นหาอัตลักษณ์ของวัยรุ่น ปมปัญหาทางจิตใจ เซ็กส์ และความสัมพันธ์ของตนเองที่มีต่อสังคม เทียบได้กับภาพยนตร์วัยรุ่นซึ่งได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางอย่าง The Breakfast Club (1985) (Brown & Hammer, 2015)

The Perks of Being a Wallflower เป็นการเล่าเรื่องผ่านเด็กหนุ่มผู้มีปมอย่าง “ชาลี” (นำแสดงโดย Logan Lerman) อายุ 15-16 ปี เขากำลังจะเข้าเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมปลายและลึก ๆ เขากลัวว่าตนเองจะไม่มีเพื่อนเพราะเขาเป็นคนขี้อายและขาดความมั่นใจ รวมถึงเขาเพิ่งผ่านเรื่องเศร้า นั่นคือ เพื่อนสนิทสมัยมัธยมต้นของเขายิงตัวตาย เขาได้ระบายความทุกข์ใจนี้ให้กับเพื่อนทางจดหมายคนหนึ่งได้อ่าน แต่มันกลับน่าเศร้ายิ่งกว่าเพราะเพื่อนทางจดหมายคนนั้นเป็นตัวชาลีเอง เมื่อถึงเวลาที่เขาเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมปลายเขาก็ไม่มีเพื่อนแม้สักคนเดียว ชาลารู้สึกโดดเดี่ยวอยู่เสมอ สิ่งที่ทำให้ชาลารู้สึกดีขึ้นเมื่อครูสอนภาษาอังกฤษมองเห็นความเฉลียวฉลาดและสนับสนุนหนังสือดี ๆ ให้เขาได้อ่าน ในระหว่างที่เขาดำเนินชีวิตไปเรื่อย ๆ ก็มักจะมีภาพความทรงจำในวัยเด็กของเขากับ “ป้าเฮเลน” ซึ่งเป็นคนที่ชาลียึดติดขึ้นเป็นระยะ ๆ จุดเปลี่ยนมาถึงเมื่อเขาพบกับ “แพททริก” (รับบทโดย เอสลา มิลเลอร์ (Ezra Miller) และ “แซม” (รับบทโดย เอมมา วัตสัน (Emma Watson) สองพี่น้องซึ่งโดดเด่นในสังคมนักเรียน อาจเพราะทั้งคู่ต่างมีบาดแผลในใจไม่ต่างจากชาลีจึงทำให้เกิดความเข้าใจและรับชาลีเข้ามาเป็นเพื่อน พวกเขาทำให้ชาลีพบโลกใบใหม่และได้รู้จักความรัก เมื่อชาลิตกหลุมรักแซมจนถึง

วันที่ทั้งคู่มีความสัมพันธ์ลึกซึ้ง จึงทำให้ชาลารู้ว่าสิ่งที่ป่าเฮเลนได้กระทำกับเขาตอนเด็กเป็นการล่วงละเมิดทางเพศ ภาพหลอนและอาการทางจิตของเขากลับมากำเริบหนักอีกครั้ง เขาปลีกตัวจากสังคมจนนำไปสู่การตัดสินใจฆ่าตัวตาย ในช่วงท้ายเขาได้รับการช่วยเหลืออย่างทันเวลาและถูกส่งตัวเพื่อรับการรักษานานหลายปี ชาลิจึงค้นพบว่าชีวิตในวันนี้มีคุณค่าและมีความหมาย

ภาพยนตร์เรื่องนี้เล่าเรื่องผ่านตัวละครหลักคือ ชาลี้ และเป็นที่สังเกตได้ว่าระหว่างการเล่าเรื่องจะมีการตัดภาพย้อนอดีต (Flashback) ของชาลี้เข้าเป็นระยะ ๆ อยู่ตลอดเวลา ในตอนแรกผู้ชมจะเข้าใจว่าเป็นการปูเรื่องเพื่อเล่าความเป็นมาของชาลี้ แต่ภาพเหล่านี้มักจะเป็นเหตุการณ์เดิมซ้ำ ๆ ในช่วงเทศกาลคริสต์มาสเมื่อป่าเฮเลนมาเยือนบ้านของชาลี้ จนทำให้ผู้ชมสังเกตเห็นความผิดปกติบางอย่างที่เกิดขึ้นกับเขาจนทวีความรุนแรงขึ้นในช่วงท้าย โดยผู้กำกับเลือกนำเสนอประเด็นปัญหาจิตเวชในรูปแบบค่อยเป็นค่อยไปเพื่อให้ผู้ชมค่อย ๆ ผูกพัน หลงรัก เข้าอกเข้าใจ จนถึงเอาใจช่วยชาลี้ และเมื่อวิเคราะห์การเล่าเรื่องใน *The Perks of Being a Wallflower* เพื่อแสดงให้เห็นว่าชาลี้ไม่ใช่เด็กที่มีบุคลิกภาพขี้อายหรือแค่ขาดความมั่นใจ แต่อาการของชาลี้ที่แสดงออกมาบ่งบอกถึงบุคลิกภาพที่ผิดปกติซึ่งเกิดจากอดีตมืดมนที่ซุกซ่อนอยู่ในตัวเขา นั่นไม่ใช่ภาพอดีตของเพื่อนสนิทที่ฆ่าตัวตาย แต่ชาลี้มักเห็นภาพหลอนของ “ป่าเฮเลน” ที่เขารักมากและจากไปอย่างกะทันหัน ด้วยอุบัติเหตุรถยนต์ในขณะที่กำลังขับรถเพื่อนำของขวัญมาให้เขา ดังนั้นเขามักโทษว่าตนเองเป็นสาเหตุที่ทำให้ป่าต้องเสียชีวิต นั่นแสดงให้เห็นภาวะจิตใจของชาลี้ที่มีอาการเจ็บป่วยหรือเกิดความเครียดอย่างรุนแรงจากการสูญเสียสิ่งสำคัญอย่างกะทันหัน เขาจึงมักเห็นภาพป่าเฮเลนเข้าไปเข้ามา อาการนี้มีชื่อเรียกว่า PTSD (Post-Traumatic Stress Disorder)

PTSD (Post-Traumatic Stress Disorder) คืออาการผิดปกติทางจิตใจหรือโรคเครียดอย่างรุนแรงหลังจากผ่านสถานการณ์รุนแรงหรือเหตุการณ์ร้ายแรง

ต่าง ๆ ที่ไม่คาดฝัน สถานการณ์อันตรายที่คุกคามต่อชีวิตของผู้นั้นหรือคนอื่น ๆ ทั้งที่ต้องตกเป็นผู้เผชิญกับเหตุการณ์เองโดยตรงหรืออาจได้เห็นเป็นพยานรับรู้ในเหตุการณ์ดังกล่าว รวมถึงการสูญเสียบุคคลที่รักในเหตุการณ์นั้น ๆ ส่งผลให้เกิดความเครียดอย่างมากเพราะเหตุการณ์มีความรุนแรงมากพอที่จะทำให้เกิดอาการและปัญหาในการยอมรับปรับตัว โดยเหตุการณ์เหล่านี้ไม่ใช่ความเครียดจากการสูญเสียทั่วไป แต่เป็นเหตุการณ์ที่มีความรุนแรงเกินกว่าปกติ เช่น ภัยพิบัติ อุบัติเหตุร้ายแรง การฆาตกรรมหรือบุคคลอันเป็นที่รักฆ่าตัวตาย การถูกทำร้ายร่างกายหรือถูกคุกคามทางเพศ จนถึงเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีความรุนแรง โดยผู้ป่วยมักคิดวนเวียนถึงเหตุการณ์นั้นซ้ำ ๆ หรือบางครั้งนึกถึงความทรงจำเลวร้ายนั้นขึ้นมาเอง ทำให้รู้สึกเหมือนต้องไปอยู่ในเหตุการณ์นั้นซ้ำไปซ้ำมาจนตกใจกลัว (Flashback) ยิ่งเมื่อมีปัจจัยภายนอกมากระตุ้นเช่น เหตุการณ์ที่พี่สาวโดนแฟนหนุ่มทำร้ายหรือการชกต่อยที่เกิดขึ้นกับแพททริก ความรุนแรงภายนอกเหล่านี้เป็นตัวกระตุ้นให้สภาพจิตใจของผู้ป่วยเลวร้ายลงจึงทำให้ซาลิเห็นภาพหลอนที่ทุกคนต่างจ้องมองเขาเหมือนตัวประหลาดและมีเสียงแว่วที่มากขึ้นจนอยากปลีกตัวจากสังคม ซึ่งเหล่านี้เป็นอาการรับรู้ที่บิดเบือนจากความเป็นจริงอันเป็นอาการของผู้ป่วย PTSD (วิรัช กาญจนชัยภูมิ, 2563) แต่แท้จริงแล้วสาเหตุการป่วยทางใจของซาลินั้นไม่ได้มีแค่การจากไปอย่างกะทันหันของป้าเฮเลนเพียงอย่างเดียวและผู้ที่กำกับเลือกเฉลยสิ่งนี้ในช่วงโคลแม็กซ์ของเรื่อง

ในช่วงโคลแม็กซ์ผู้กำกับใช้ภาพซาลิที่แยกร่างออกเป็นหลาย ๆ คน เดินอย่างคนหลงทางไปตามท้องถนน สื่อความหมายซึ่งแสดงถึงภาวะภายในจิตใจของซาลิที่แตกสลายเป็นเสี่ยง ๆ เพราะเขาระลึกได้แล้วว่าสิ่งที่คุณป้าผู้เป็นที่รักที่กระทำกับตนในวัยเด็กนั้นไม่ใช่การแสดงความรัก แต่นั่นเป็นการล่วงละเมิดทางเพศผู้เยาว์ การที่ตนเองถูกคุกคามทางเพศตั้งแต่เด็กนับเป็นความรุนแรงที่กระทบใจและเป็นสาเหตุของการเจ็บป่วยสำคัญที่ไม่เคยถูกเปิดเผย พร้อมกันนั้นซาลิรู้แล้วว่าลึก ๆ

ในจิตใจสำนึกของเขายากให้ป่าเฮเลนตายไปจริง ๆ เมื่อความจริงกระจ่างชัดจึงรำลึกว่าทุกอย่างที่เกิดขึ้นกับเขานั้นหนักหนาเกินกว่าที่จะแบกรับ เขาจึงหลุดจนนำไปสู่การตัดสินใจฆ่าตัวตายในที่สุด

จากเหตุการณ์รุนแรงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับซาลีตั้งแต่วัยเด็กต่อเนื่องยาวนานจนถึงวัยมัธยมต้น ส่งผลให้ซาลีเป็นผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงซึ่งนำไปสู่ปัญหาสุขภาพจิตอื่น ๆ นั่นคือ โรคซึมเศร้า (Depressive Disorders) ซึ่งเป็นความเจ็บป่วยจิตเวชที่มีภาวะซึมเศร้าซึ่งส่งผลต่อกิจวัตรประจำวัน หน้าที่การงาน ตลอดจนสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นและเกิดผลกระทบต่อจิตใจที่มักมองตนเองว่าไร้ค่า มองโลกใบนี้ไม่น่าอยู่และมองอนาคตในทางลบ เช่น ไม่รู้จะมีชีวิตอยู่ไปเพื่ออะไร (สมร แสงอรุณ และจันทร์เพ็ญ แสงอรุณ, 2564) จึงทำให้ผู้ป่วยมีความคิดฆ่าตัวตายหรือพยายามฆ่าตัวตาย ซึ่งหากผู้ป่วยมีอาการดังกล่าวควรขอความช่วยเหลือ ปรีกษาคณโกศลชิต หรือผู้ที่พบเห็นอาการควรพาผู้ป่วยไปพบจิตแพทย์ทันที

ด้วยการแสดงผ่านซาลีที่มักคิดวนเวียนถึงเหตุการณ์เดิมซ้ำ ๆ มีความคิดบิดเบือนจากสาเหตุที่แท้จริง และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นของเหตุการณ์นำไปสู่การดำเนินตัวเองเสมอ เช่น เมื่อเกิดเรื่องรุนแรงต่าง ๆ รอบตัว เขามักโทษตัวเองและเห็นภาพที่ทุกคนจ้องมองเขาเหมือนตัวประหลาด จนถึงช่วงโคลแม็กซ์เมื่อซาลีรำลึกได้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเขาในวัยเด็กที่แท้จริงคือ การที่เขาถูกป้าลวงละเมิดทางเพศ จนนำไปสู่ความรู้สึกว่าตนเองนั้นไร้ค่า ไม่อยากมีชีวิตอยู่ต่อไปและตัดสินใจฆ่าตัวตาย เขาจึงได้โทรศัพท์บอกเล่าที่สาว ถึงจุดนี้การเล่าเรื่องจึงเฉลยว่าเหตุการณ์เช่นนี้น่าจะเคยเกิดขึ้นมาก่อนเพราะเธอตัดสินใจแจ้งตำรวจอย่างทันท่วงที พวกเขาได้นำตัวซาลีกลับเข้าสู่การรักษาในโรงพยาบาลจิตเวชเพื่อพบคุณหมอที่เคยดูแลซาลีเมื่อครั้งยังเด็ก ถึงเวลานี้ทุกคนได้ทราบสาเหตุที่แท้จริงของการเจ็บป่วยทางใจของซาลี จนนำไปสู่กระบวนการบำบัดรักษาที่ถูกต้องและสิ่งสำคัญในกระบวนการรักษาการเจ็บป่วยทางสุขภาพจิตคือ การที่ผู้ป่วยรู้สึกไว้วางใจจนกล้าเปิดเผยความทุกข์ที่ตนมี

ทำให้พวกเขาได้สำรวจตนเอง ตลอดจนการได้รับการยอมรับและกำลังใจจากคนรอบข้าง (สมร แสงอรุณ และจันทร์เพ็ญ แสงอรุณ, 2564) แม้ในช่วงคลี่คลายของเรื่องราวจะไม่เห็นภาพบำบัดรักษาทางการแพทย์ต่อซาลิที่ชัดเจนนัก แต่หนังฉายให้เห็นเหตุการณ์ประกอบคำบรรยายของซาลิที่ว่าพี่ชายและพี่สาวมักเข้ามาเยี่ยมอย่างใกล้ชิด รวมถึงจดหมายจากแพททริกและแซมที่ส่งเข้ามาถึงโรงพยาบาล โดยแพททริกมักเล่าเรื่องราวตลกต่าง ๆ ให้เขาได้อ่าน ส่วนแซมเขียนเล่าเรื่องราวการเข้าเรียนต่อระดับมหาวิทยาลัย การพบชีวิตที่เปิดกว้างในมุมมองใหม่ ๆ และรอวันที่จะได้พบกับซาลิ ทั้งหมดนั้นสร้างรอยยิ้มและเป็นที่กำลังใจให้แก่ซาลิเสมอ

การที่เรื่องราวใน The Perks of Being a Wallflower บอกเล่าเรื่องราวของซาลิ ผู้มีปัญหาสุขภาพจิตในอาการ PTSD ร่วมด้วยโรคซึมเศร้า (Depression) นับเป็นปัญหาสุขภาพจิตที่รุนแรง แต่ผู้กำกับนำเสนอเรื่องราวเหล่านี้ในภาพยนตร์แนววัยรุ่นก้าวข้ามวัย (Coming-of-Age Film) จึงมีทั้งความสดใส มุกตลก ความรักของวัยรุ่น ไปจนถึงเรื่องของความสัมพันธ์ต่าง ๆ ปมปัญหาชีวิต และสุขภาพจิต เป็นการดำเนินเรื่องอย่างเข้าอกเข้าใจด้วยการมองผู้ป่วยซึ่งเป็นตัวละครหลักในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง เริ่มตั้งแต่การเปิดเรื่องในช่วงต้นแม้แสดงให้เห็นว่าซาลิมีปัญหาด้านบุคลิกภาพและการปรับตัวเข้าสังคมแต่เขาก็มีความเฉลียวฉลาด ความอ่อนไหวและความรับผิดชอบ ตลอดจนในช่วงท้ายที่อาการทางจิตของเขากำเริบหนัก ผู้กำกับได้เขียนบทให้เขามีเพื่อน มีครอบครัวและคนที่พร้อมเคียงข้าง สิ่งเหล่านี้นับเป็นกำลังใจสำคัญต่อผู้ป่วยจิตเวช รวมถึงตอนจบที่ซาลิได้ค้นพบคำตอบในชีวิตด้วยตัวของเขาเอง จึงเป็นการสร้างเรื่องราวและตัวละครที่สอดคล้องกับทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบอัตถิภาวนิยม (Existential Counseling) ซึ่งเป็นการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาโดยมีทฤษฎีธรรมชาติของมนุษย์ที่ว่า มนุษย์ทุกคนล้วนมีคุณค่าเอกลักษณ์เฉพาะตนซึ่งแต่ละบุคคลดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี (Corey, 1996)

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าสิ่งที่ผู้กำกับและผู้เขียนบทอย่าง สตีเฟน โซโบสกี ให้ความสำคัญกับปัญหาสุขภาพจิตที่ถูกนำเสนออย่างถูกต้อง ละเอียดอ่อน และค่อยเป็นค่อยไปผ่านสื่อภาพยนตร์ The Perks of Being a Wallflower ที่จะทำให้ผู้ชมเข้าอกเข้าใจปัญหาสุขภาพจิตมากขึ้นจากเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับชาลี

กลวิธีการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ The Perks of Being a Wallflower

เมื่อพิจารณาวิธีการเล่าเรื่องของ The Perks of Being a Wallflower จะพบว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้มีองค์ประกอบหลักถึง 3 อย่าง ได้แก่ การดำเนินเรื่องชวนให้ผู้ชมตามติดชีวิตตัวละคร (Narrative Function) เต็มเปี่ยมด้วยความรู้สึกต่าง ๆ มีสีสันของพลังวัยรุ่น ทั้งตลก สนุกสนาน โรแมนติกจนถึงเศร้าสะเทือนใจ (Emotional Function) ทั้งยังสื่อสารประเด็นปัญหาจิตเวชเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับผู้ชมอันเป็นหน้าที่ในการสื่อสารด้านความคิด (Intellectual Function) ทั้งหมดเป็นหน้าที่สำคัญของภาพยนตร์ (วรรณา ชำนาญกิจ, 2536)

ต่อไปนี้เป็นทฤษฎีการวิเคราะห์เนื้อหาภาพยนตร์โดยใช้ทฤษฎีการเล่าเรื่อง (Narrative Theory) ซึ่งประกอบไปด้วย 1) โครงสร้างภาพยนตร์ 2) แก่นเรื่อง 3) ตัวละคร 4) ความขัดแย้ง 5) มุมมองการเล่าเรื่อง 6) ฉาก และ 7) สัญลักษณ์พิเศษ (ปิยะฉัตร วัฒนพานิช และอุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์, 2558)

1) ด้านโครงสร้างภาพยนตร์ The Perks of Being a Wallflower แบ่งการเล่าเรื่องเป็นสามองก์ (Three-act-structure) โดยแต่ละองก์มีลักษณะดังต่อไปนี้ องก์แรกเป็นช่วงเปิดเรื่องเพื่อแนะนำตัวละคร องก์สองคือ ช่วงพัฒนาเหตุการณ์ซึ่งตัวละครจะพบความขัดแย้งและเหตุการณ์ต่าง ๆ อันเป็นอุปสรรคที่ทำให้ตัวละครต้องลงมือแก้ไข และองก์สาม คือ เป็นช่วงคลี่คลายปัญหาและนำไปสู่จุดจบของเรื่อง

องก์ 1 ขึ้นเปิดเรื่องที่ “ชาลี” ซึ่งกำลังเขียนจดหมายถึงเพื่อนคนหนึ่ง เล่าเรื่องที่ตัวเองกำลังจะเข้าเรียนต่อระดับมัธยมปลายและเผยว่าเพื่อนสนิทสมัย

มัธยมต้นของเขาชื่อ ไมเคิล ตัดสินใจฆ่าตัวตายโดยไม่ร่ำลา เขาหวังว่าการเรียน
ต่อน่าจะดีขึ้นโดยลงท้ายว่าเพื่อนทางจดหมายนั่นคือ ตัวเขาเอง ชาลีเป็นน้องคน
เล็กในครอบครัวที่อบอุ่นแต่เมื่อไปถึงโรงเรียนเขากลับไม่มีเพื่อนสักคน ชาลีเป็น
เด็กเงียบ ๆ ไม่กล้าแสดงออกทั้งยังโดนเพื่อนในชั้นเรียนบางคนกลั่นแกล้ง แต่เมื่อ
“มิสเตอร์แอนเดอร์สัน” คุณครูสอนภาษาอังกฤษสังเกตเห็นว่าชาลีมีความเก่งกาจใน
เรื่องวรรณกรรมด้วยการที่เขาแอบตอบคำถามอย่างถูกต้องในสมุดโน้ตของตนเอง
คุณครูจึงมอบหนังสือวรรณกรรมชั้นเยี่ยมหลายเล่มให้ชาลีได้อ่าน ชาลีจึงมีหนังสือ
ดี ๆ คอยเป็นเพื่อนแต่เขาก็ยังโดดเดี่ยวและไม่เอ่ยถึงปัญหานี้ให้คนในครอบครัวได้ฟัง

องค์ 2 จุดเปลี่ยนมาถึงเมื่อชาลีได้พบกับ “แพททริก” เพื่อนรุ่นพี่ที่
ต้องมาเรียนซ่อมในวิชาช่างฝีมือ แพททริกเป็นคนสนุกสนาน มีอารมณ์ขันและ
เปิดเผย ชาลีจึงตัดสินใจขอไปนั่งใกล้ ๆ ในวันที่แพททริกเข้าไปเชียร์การแข่งขัน
อเมริกันฟุตบอลของโรงเรียนจนเขาได้พบกับ “แซม” น้องสาวซึ่งเป็นลูกติดของ
พ่อเลี้ยงของแพททริก ทั้งคู่สังเกตเห็นว่าชาลีไม่มีเพื่อนและเมื่อได้รู้เรื่องของไมเคิล
เพื่อนสนิทของชาลีที่ฆ่าตัวตายไปก่อนหน้านี้ ทั้งสองเข้าใจความรู้สึกของชาลีและ
ชวนเขามาร่วมกลุ่ม คำว่า “เพื่อน” สำคัญมากสำหรับชาลี ทั้งคู่พาเขาพบโลก
ใบใหม่ ทั้งกลุ่มเพื่อนเพื่อน ๆ การลองขี่จักรยาน จนถึงวันที่ชาลีตกหลุมรักแซมใน
ตอนที่เธอถูกขโมยจักรยานทำสายลมหลังรถกระบะลอดอุโมงค์เคล้าไปกับบทเพลงที่ไม่รู้จัก
แต่น่าเสียดายที่แซมมีแฟนแล้วและใคร ๆ ก็ดูออกว่า “เคิร์ก” แฟนหนุ่มของ
เธอไม่ใช่คนที่คู่ควร ส่วนแพททริกนั้นเขาก็มีคู่เช่นกันนั่นคือ “แบรด” นักกีฬา
อเมริกันฟุตบอลดาวเด่นของโรงเรียน แต่ความสัมพันธ์ของแพททริกกับแบรด
ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบชายรักชายต้องเป็นไปอย่างลับ ๆ เรื่องราวต่างดำเนิน
ไปทั้งเรื่องรักและเรื่องเรียนโดยเฉพาะแซมที่มีผลการเรียนไม่ดีนัก ชาลีจึงช่วย
สอนหนังสือให้กับเธอ ความรู้สึกดี ๆ เกิดขึ้นกับทั้งคู่จนแซมได้มอบจูบซึ่งนั่นเป็น
จูบแรกของชาลี พร้อมเผยว่าตัวของเธอเคยถูกเจ้านายของพ่อลวนลามเมื่ออายุ

เพียง 11 ขวบ ลึก ๆ แหมรู้สึกว่ามันไม่มีค่าคู่ควรกับคนดี ๆ จึงเลือกคบกับผู้ชายที่ไม่ให้คุณค่าในตัวเธอและพวกเขาเหล่านั้นต่างจากชาลี เรื่องของแหมทำให้ชาลีคิดถึง “ป่าเฮเลน” ป่าที่ชาลีสักมากแต่จากไปแล้วและมีอดีตไม่ต่างจากแหม จุดวิกฤตเกิดขึ้นเมื่อ แมรี-อลิซาเบธ เพื่อนอีกคนในกลุ่มขอชาลีเป็นแฟน ชาลีต้องทนฝืนคบกับเธอและแล้วก็มาถึงวันที่ทั้งกลุ่มแตกหักเมื่อชาลีเผยว่าในใจของเขามีแต่แหม บวกกับเรื่องร้าย ๆ เมื่อคู่รักแบรดกับแพททริกถูกจับได้ จึงเกิดเหตุการณ์รุมล้อเลียนและกลั่นแกล้งแพททริกและผู้ที่เข้าไปสยบเหตุการณ์ด้วยการแลกหมัดก็คือ ชาลี เหตุการณ์ต่าง ๆ เหมือนจะดีขึ้นเมื่อแหมเข้ามาขอบคุณชาลีที่ช่วยพี่ชายของเธอไว้ คำว่า “เพื่อน” กลับมาอีกครั้ง แต่ในขณะเดียวกันความรุนแรงรอบตัวที่เกิดขึ้นกระทบใจของชาลี เขาารู้สึกสับสน ควบคุมตัวเองไม่ได้ และเห็นภาพหลอนของป่าเฮเลนมากขึ้น ๆ ทุกที

องค์ 3 จุดไคลแมกซ์มาถึงเมื่อแหมกำลังจะย้ายไปเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย เธอกับชาลีได้เปิดใจ ทั้งคู่จึงตกลงคบกันเป็นแฟนจนนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้ง เมื่อแหมได้จูบและดูบชาของชาลีไปมาทำให้เขาหวนคิดถึงป่าเฮเลนซึ่งมักดูบชาของเขาในลักษณะนี้ ชาลิจึงระลึกได้ว่าสิ่งที่ป่าเฮเลนทำกับเขาตอนเด็กนั่นคือ การล่อลวงละเมิดทางเพศและลึก ๆ ในใจเขาอยากให้ป่าเฮเลนตายไปเสีย ดังนั้นความรู้สึกต่าง ๆ จึงประดังเข้ามา ทั้งความรู้สึกโดดเดี่ยว ความรู้สึกผิด จนถึงความรู้สึกรังเกียจตัวเองว่าไร้ค่า ชาลิจึงรู้สึกแตกสลายจนเขาตัดสินใจที่จะจบชีวิตตน โชคดีที่เขาโทรศัพท์หาพี่สาวจึงนำมาสู่การช่วยเหลืออย่างทันเวลา เขาถูกนำตัวส่งโรงพยาบาลจิตเวชและเมื่อจิตแพทย์ค้นพบสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาสุขภาพจิตของเขา การบำบัดรักษาที่ถูกต้องจึงเกิดขึ้น พร้อมด้วยความรักของครอบครัว แพททริกและแหม จึงทำให้ชาลีหายดีในที่สุด เมื่อถึงตอนจบของเรื่องชาลีได้ลุกขึ้นยืนทำสายลมแบบที่แหมเคยทำครั้งเมื่อรถขับลอดผ่านอุโมงค์ เขาตระหนักแล้วว่าอดีตคือ สิ่งที่ผ่านมาพ้นไปแล้วและชีวิตในวันนี้มีคุณค่ามากเพียงใด

2) แก่นความคิด (Theme) คือ แก่นความคิดหลักของเรื่องที่คอยยึดโยงเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านรูปแบบการสื่อสาร ที่ผู้สร้างภาพยนตร์ต้องการจะส่งสารไปให้กับผู้ชม (Bogg, 1978 อ้างใน ภัทริยา วิริยะศิริวัฒน์, 2558) โดยแก่นเรื่องอาจเป็นประโยคสั้น ๆ โดยภายในเรื่องมักมีแก่นความคิดเดียว หรือถ้ามีแก่นความคิดอื่นแฝงอยู่จะเป็นเพียงแก่นความคิดรอง ที่ทำให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวได้มากขึ้นเท่านั้น

สำหรับแก่นความคิดหลักใน The Perks of Being a Wallflower ถูกบอกเล่าผ่านซาลีซึ่งเป็นตัวละครหลักของเรื่อง นั่นคือ ชีวิตในปัจจุบันเป็นสิ่งที่มีความหมายและมีคุณค่ามากที่สุด และแก่นนี้ได้ถูกตอกย้ำด้วยตัวละครแซมกับแพททริกเช่นกัน เมื่อแซมได้รับความรักจากซาลีจนทำให้เธอรู้สึกมีคุณค่าอีกครั้ง จนถึงแพททริกแม้จะผิดหวังในความรักและถูกล้อเลียนแต่เขาก็ผ่านมันไปได้

3) ตัวละคร (Character) หน้าที่ของตัวละครในภาพยนตร์ประกอบด้วย 1) บทบาทพระเอก หรือผู้ดำเนินเรื่อง 2) บทบาทผู้ช่วยเหลือ 3) บทบาทผู้ร้าย (มาโนช ชุ่มเมืองปัก, 2559) และพิจารณาจากการสร้างตัวละคร คือการออกแบบลักษณะภายนอกได้แก่ บุคลิกลักษณะของตัวละคร รูปร่างหน้าตา ไปจนถึงอุปนิสัยใจคอของตัวละคร โดยจะมียอดประกอบ 2 ส่วนเสมอ ได้แก่ ส่วนที่เป็นความคิด (conception) และส่วนที่เป็นพฤติกรรม (presentation) (Swain, 1988) ในส่วนที่เป็นความคิดของตัวละครนั้นเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงยากจนกว่าจะมีเหตุผลที่สำคัญเพียงพอ สิ่งที่จะมากำหนดความคิดและจิตใจของตัวละครนั้นอยู่ที่ภูมิหลังของตัวละคร เช่น ชีวิตวัยเด็ก การศึกษา ฐานะความเป็นอยู่ ส่วนพฤติกรรมเป็นผลที่เกิดขึ้นโดยตรงจากความคิดและทัศนคติของตัวละคร

ในที่นี้ตัวละครหลักหรือผู้ดำเนินเรื่อง คือ ซาลี และบทบาทผู้ช่วยเหลือ คือ แพททริกกับแซม ส่วนบทบาทผู้ร้ายคือ ภาพหลอนของป้าเฮเลนและตัวซาลีเอง

ตัวละครหลัก/ ตัวร้าย

ภาพที่ 2 : ชาลี ตัวละครหลัก

(ที่มา <https://www.imdb.com/title/tt1659337/mediaviewer/rm2449582080/>)

ชาลี: ลักษณะภายนอก: เป็นเด็กหนุ่มผมสีน้ำตาล รูปร่างสันทัด แต่งกายสุภาพเรียบร้อย บุคลิกภาพเป็นคนขี้อาย เงียบ ๆ ชอบฟังเพลงและเขียนกวี ไม่กล้าแสดงออก

ลักษณะภายใน: มีเฉลียวฉลาดและมีความอ่อนไหว มีความสนใจในวรรณกรรม มีพื้นหลังครอบครัวโดยรวมดูอบอุ่นแต่กลับยอมรับความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัว ซึ่งเห็นได้จากการที่ป้าเฮเลน คุณป้าของเขาเคยถูกเพื่อนบ้านล่วงละเมิดทางเพศและพี่สาวของชาลีที่ยอมให้แฟนหนุ่มทำร้ายร่างกาย ซึ่งความรุนแรงต่าง ๆ มักสร้างผลกระทบทางใจให้กับชาลี โดยเขามักเห็นภาพหลอนของป้าเฮเลน ซึ่งจากไปตั้งแต่เขายังเด็ก เขากับป้ามีความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนเพราะใจหนึ่งเขาก็รักและเห็นใจคุณป้าที่เคยโดนล่วงละเมิดและโดนทำร้ายจากคนรัก แต่ใจหนึ่งก็อยากให้ป้าเฮเลนตายไปเพราะป้าล่วงละเมิดทางเพศกับเขา ส่งผลให้เขามีพฤติกรรมแปลกตัวจากสังคมและขาดความมั่นใจในตัวเอง

ในที่นี้บทบาทของชาลีมีความน่าสนใจ เพราะด้านหนึ่งเขาคือ ตัวละครหลักหรือบทบาทพระเอกซึ่งเป็นผู้ดำเนินเรื่องให้ผู้ชมติดตามชีวิตและเรื่องราวของ

เขา ในขณะที่อีกด้านของชาลีคือ ผู้ที่ไม่ยอมให้อดีตผ่านพ้นไปและนำกลับมาทำร้ายตนเองอยู่เสมออันเป็นความขัดแย้งภายในจิตใจตนเอง ดังนั้นชาลีคือ ผู้ร้ายของเรื่องด้วยเช่นกัน

ตัวละครผู้ช่วยเหลือ

ภาพที่ 3: แพททริกและแซม ตัวละครผู้ช่วยเหลือ
(ที่มา <https://www.imdb.com/title/tt1659337/mediaviewer/rm1150527488/>)

แซม: ลักษณะภายนอก: เป็นหญิงสาวที่มีเสน่ห์ เปิดเผย คุ่มั่นใจและมีความเป็นตัวของตัวเอง แต่งกายทันสมัยและมักสวมสร้อยคอรูปดาวติดคอเสมอ

ลักษณะภายใน: แม้ภายนอกจะคุ่มั่นใจในตัวเอง แต่ภายในใจแซมมีความอ่อนไหว เนื่องจากในอดีตเธอเคยถูกลวนลามจากเจ้านายของพ่อตอนอายุเพียง 11 ขวบ แซมจึงรู้สึกว่ตนเองไม่มีคุณค่าและไม่คู่ควรกับผู้ชายดี ๆ ที่จะมอบความรักดี ๆ ให้แก่เธอ ดังนั้นแซมจึงมีพฤติกรรมเลือกคบผู้ชายที่ไม่ค่อยให้ความสำคัญหรือให้ค่ากับเธอเท่าใดนัก แต่ด้วยความรักและเอาใจใส่อย่างจริงใจของชาลีจึงทำให้แซมหันมาพบคุณค่าในตัวเองและเลือกคนรักที่คู่ควรอีกครั้ง

แพททริก: ลักษณะภายนอก: เป็นชายหนุ่มที่ร่าเริง สนุกสนานและมีอารมณ์ขัน รูปร่างหน้าตาดีและโดดเด่นในกลุ่มนักเรียนด้วยกัน

ลักษณะภายใน: มีรสนิยมทางเพศในฐานะชายรักชายแต่ต้องปกปิด

สถานภาพนั้นไว้เนื่องจากการไม่เปิดรับอย่างเท่าเทียมของคนในสังคม แต่เมื่อทุกอย่างถูกเปิดเผยแพพทริกก็เข้มแข็งพอที่จะทำใจและก้าวต่อไป

ตัวร้าย

ป่าเฮเลน (ในความทรงจำของชาลี): ลักษณะภายนอก เป็นผู้หญิงอายุราวๆ 40-45 ปี ผมสีน้ำตาล ใบหน้าสวย ดูใจดีอ่อนโยน มักมาเยี่ยมครอบครัวของชาลีบ่อย ๆ และมอบของขวัญพิเศษแก่ชาลีเสมอ

ลักษณะภายใน (ในความทรงจำของชาลี): ป่าเฮเลนเป็นคนน่าสงสารและน่าเห็นใจ เพราะตอนเด็ก ๆ ป่าเฮเลนเคยถูกเพื่อนของครอบครัวล่อลวงละเมิดทางเพศ และมีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับคนรัก ป่ามักใจดีกับชาลีเป็นพิเศษและชอบชักชวนเขามาอยู่กับเธอเพียงลำพังสองคนโดยไม่ให้ออกคนอื่น

4) ความขัดแย้ง รักศานต์ วิวัฒน์สินอุดม (2547) ให้ความหมายของความขัดแย้งว่า “ความขัดแย้งเป็นอุปสรรคที่คอยขัดขวางและจำเป็นที่ตัวละครจะต้องเอาชนะอุปสรรคนั้น” โดยความขัดแย้งนั้นเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้ภาพยนตร์น่าสนใจ เพราะตัวละครจะต้องฝ่าอุปสรรคในเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อไปถึงเป้าหมาย ซึ่งความขัดแย้งในภาพยนตร์แบ่งได้ 4 ประเภท (กาญจนา แก้วเทพ, 2542) ได้แก่ 1) ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ 2) ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ 3) ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ และ 4) ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับจิตใจตนเอง

ใน The Perks of Being a Wallflower มีความขัดแย้งสำคัญ คือ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับจิตใจตนเอง นั่นคือ การที่ชาลีมีปัญหาด้านสุขภาพจิต มีภาวะ PTSD (โรคเครียดอย่างรุนแรงหลังประสบเหตุการณ์ร้ายแรง) ร่วมกับโรคซึมเศร้า (Depression) จึงทำให้เขามักเห็นภาพหลอนป่าเฮเลนจนทำให้เขามีบุคลิกแปลกแยก ดังนั้นชาลีต้องต่อสู้กับอดีตและภาวะจิตใจของตัวเองเพื่อจะมีชีวิตที่มีความสุขต่อไปได้

5) มุมมองการเล่าเรื่อง (point of view) เป็นจุดยืนในการเล่าเรื่อง เพื่อเป็นการสร้างความรู้สึกหรือส่งต่ออารมณ์ความรู้สึกไปยังผู้รับชม (Giannetti, 1972) มี 4 ประเภท ได้แก่ 1) การเล่าเรื่องจากมุมมองของบุคคลที่หนึ่ง (First-Person Narrative) 2) การเล่าเรื่องจากมุมมองของบุคคลที่สาม (Third-Person Narrative) 3) การเล่าเรื่องมุมมองที่เป็นกลาง (Objective Narrative) 4) การเล่าเรื่องแบบรู้รอบด้าน (Omniscient Point of View)

มุมมองการเล่าเรื่องใน The Perks of Being a Wallflower เป็นมุมมองที่ 1 คือ การเล่าเรื่องผ่าน “ซาลี” ซึ่งเป็นตัวละครหลักในการดำเนินเรื่อง ตั้งแต่จุดเริ่มคือ การแนะนำตัวละครซาลีโดยใช้วิธีให้เขาเขียนจดหมายถึงเพื่อนสนิทซึ่งก็คือตัวซาลีเอง วิธีการนี้จะเป็นการนำพาผู้ชมเข้าสู่โลกของซาลีที่จะทำให้เข้าใจความคิด ความรู้สึก ความประหลาด รับรู้ถึงปมในอดีตจนถึงปัญหาด้านจิตใจที่ตัวละครต้องเผชิญ นำมาซึ่งความเข้าใจและลึ้นไปกับเรื่องราวของตัวละครหลัก

6) ฉาก (Setting) เป็นองค์ประกอบสำคัญของการเล่าเรื่อง เพราะมีส่วนในการที่ผู้สร้างต้องการสื่อความหมายให้กับผู้ชม โดยฉากในเรื่องเล่าจะประกอบด้วย 2 ส่วนคือ 1) ช่วงของเวลา (Time) ที่จะแสดงให้เห็นเวลาของการดำเนินเรื่อง และ 2) ส่วนของสถานที่ (Location) เป็นการกำหนดเหตุการณ์และการกระทำของตัวละคร (ภัทริยา วิริยะศิริวัฒนะ, 2558)

โดยช่วงเวลาในภาพยนตร์เรื่องนี้เกิดในราว ๆ ปี ค.ศ. 1985-1986 ซาลีในวัย 15-16 ปีที่กำลังเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมปลายและอีกช่วงเวลาคือ วัยเด็กของซาลีตอนอายุประมาณ 5-6 ขวบ (ราว ๆ ปี ค.ศ.1975) ที่จะปรากฏเป็นระยะ ๆ ในลักษณะภาพหลอนที่มีป่าเฮเลนอยู่ด้วย

ส่วนสถานที่ในเรื่องเกิดขึ้นที่เมืองพิตต์สเบิร์ก รัฐเพนซิลเวเนีย สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นบ้านเกิดของ สตีเฟน โซโบสกี ผู้กำกับของเรื่อง โดยเมืองพิตต์สเบิร์กใหญ่เป็นอันดับสองของรัฐเพนซิลเวเนียและมักติดอันดับเมืองที่มีวิวทัศน์สวยงามน่าอยู่

ของประเทศอเมริกา ซึ่งเรื่องราวส่วนใหญ่ในภาพยนตร์จะเกิดขึ้นที่บ้าน โรงเรียน และมีสถานที่สำคัญสร้างจุดเปลี่ยนในชีวิตของซาลี ตั้งแต่การตกหลุมรักแซมและปรากฏอีกครั้งในตอนจบของเรื่องเมื่อซาลีตัดสินใจมีชีวิตต่อและปลดปล่อยตนเองเป็นอิสระ นั่นคืออุโมงค์ Fort Pitt Tunnel (Movie Location, n.d.)

7) สัญลักษณ์ เป็นศิลปะในการเล่าเรื่องเพื่อสื่อสารความหมายไปถึงแก่นของเรื่อง (มาโนช ชุ่มเมืองปัก, 2559) โดยการสื่อความหมายนี้จะปรากฏในรูปของภาพและเสียง

7.1 การสื่อความผ่านสัญลักษณ์ภาพ ด้วยการฉายภาพนั้นซ้ำ ๆ และใน The Perks of Being a Wallflower สัญลักษณ์ภาพที่ถูกฉายซ้ำ ๆ ซึ่งบ่งบอกถึงอดีตและแสดงถึงปัญหาสุขภาพจิตของซาลี คือ ภาพในวัยเด็กของเขาที่มีลักษณะฉายซ้ำ ๆ บิดเปื้อน ตลอดจนภาพสัญลักษณ์สำคัญที่เฉลยปมปัญหาในใจของซาลี นั่นคือ ภาพการลอบดูไปมาทั้งจากแซมและปาเฮเลน โดยในเรื่องนี้ไม่มีฉากร่วมเพศโดยตรงแต่เลือกใช้ภาพการลอบดูแทนสัญลักษณ์ความต้องการทางเพศ

7.2 การสื่อความผ่านสัญลักษณ์เสียง นับได้ว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ใช้เสียงเป็นสัญลักษณ์สำคัญในการเล่าเรื่อง นั่นคือ ดนตรีประกอบ (soundtrack) เพราะการที่เรื่องราวเกิดขึ้นในยุค 80 ซึ่งจัดเป็นทศวรรษที่มีการสร้างสรรค์ดนตรีที่ดีที่สุด ก่อเกิดนักดนตรีหรือวงดนตรีสำคัญและยังทรงอิทธิพลมาถึงปัจจุบัน เช่น U2 หรือ เดวิด โบวี โดยเราจะเห็นได้ว่าแต่ละบทเพลงที่ประกอบในเรื่องราวบ่งบอกทั้งยุคสมัย การเล่าเรื่อง ทั้งยังแสดงถึงนิสัยของตัวละคร ตลอดจนความมุ่งมั่นในชีวิต โดยเฉพาะเพลง Heroes ของ เดวิด โบวี (2520) ในฉากที่แซมลุกขึ้นยืนต้านลมเมื่อรถลอดผ่านอุโมงค์ Fort Pitt Tunnel จนถึงฉากสุดท้ายที่ซาลีลุกขึ้นยืนเลียนแบบแซม บทเพลงนี้ได้ถูกเคล้าคลอและปลุกเร้าให้ซาลีมีพลังดังท่อน “We can be heroes, just for one day”

ภาพที่ 4 : เขมกับการกางแขนในอุโมงค์ Fort Pitt Tunnel
(ที่มา: <https://www.locationshub.com/blog/2013/10/27/six-pittsburgh-film-locations-for-the-perks-of-being-a-wallflower>)

ภาพที่ 5 : ซาลีกับการกางแขนในอุโมงค์ Fort Pitt Tunnel ตอนจบเรื่อง
(ที่มา: <https://thenarratordocor.wordpress.com/2015/01/21/the-perks-of-being-a-wallflower-movie-review/>)

สรุป

ด้านโครงสร้างภาพยนตร์และมุมมองการเล่าเรื่อง The Perks of Being a Wallflower แบ่งการเล่าออกเป็นสามองก์ (Three-act-structure) ผ่านการเล่าเรื่องแบบบุคลที่ 1 โดยการเล่าเรื่องน่าสนใจตั้งแต่องก์ 1 คือ การเปิดเรื่องด้วยตัวละครซาลีที่ผู้ชมได้รับรู้ความทุกข์และความกังวลใจของเขาผ่านไดอารี่ที่เขียนถึงตัวเอง และในระหว่างการดำเนินเรื่องนั้นจะมีการสอดแทรกภาพในอดีตเป็นระยะ ๆ ซึ่งจะเป็นช่วงที่ซาลียังเด็กโดยมีป่าเฮเลนอยู่ด้วย โดยปกติ

การใช้ภาพถ่ายในอดีตเพื่ออธิบายความเป็นมาของตัวละครซึ่งในเรื่องนี้เหตุการณ์ในอดีตเป็นส่วนสำคัญที่รวมอยู่ในเรื่องหลัก เพราะภาพในอดีตของชาลีจะเป็นภาพเหตุการณ์ซ้ำ ๆ ระหว่างเขากับป่าเฮเลนโดยเฉพาะในวันคริสต์มาสซึ่งป่าเฮเลนจากไปอย่างกะทันหันซึ่งตรงกับอาการผู้ป่วย PTSD (Post-Traumatic Stress Disorder) คือ การคิดวนเวียนถึงเหตุการณ์รุนแรงนั้นซ้ำ ๆ จนถึงองค์ 2 ช่วงพัฒนาเหตุการณ์เมื่อแพททริกและแซมรับชาลีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในกลุ่มเพื่อน โดยเพื่อนและการยอมรับของคนในสังคมเป็นกำลังใจสำคัญซึ่งทำให้ผู้ป่วยจิตเวชผ่านพ้นอาการไปได้โดยเฉพาะในผู้ป่วยเด็กและเยาวชน จนถึงช่วงโคลแม็กซ์และช่วงคลีคลายที่เปิดเผยสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาทางสุขภาพจิต เพราะการรู้สาเหตุที่แท้จริงจะทำให้เกิดกระบวนการรักษาที่ถูกต้อง

หากพิจารณาการสร้างตัวละครชาลีซึ่งเป็นตัวละครหลักจนถึงป่าเฮเลนซึ่งรับบทตัวร้ายเป็นที่สังเกตได้ว่าทั้งสองตัวละครเคยถูกล่วงละเมิดทางเพศในวัยเด็กและส่งผลต่อการใช้ชีวิตเมื่อเติบโตขึ้น ถ้าพิจารณาไปพร้อมกับช่วงเวลา (Time) โดยเหตุการณ์หลักในภาพยนตร์ดำเนินเรื่องเมื่อชาลีในวัย 15-16 ปีที่กำลังเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมปลาย ในค.ศ. 1984-1985 และอีกช่วงเวลาคือ วัยเด็กของชาลีตอนอายุประมาณ 5-6 ขวบที่ย้อนกลับราว ๆ ปี ค.ศ. 1975 เมื่อป่าเฮเลนเสียชีวิตจากอุบัติเหตุอย่างกะทันหันรวมถึงการถูกล่วงละเมิดทางเพศในวัยเยาว์ ซึ่งเด็กที่อายุน้อยมากอาจจะไม่เข้าใจจนถึงไม่สามารถอธิบายเหตุการณ์ได้ ดังนั้นปัญหาด้านสุขภาพจิตของชาลีจึงไม่ได้รับการบำบัดรักษาที่สาเหตุ ยิ่งไปกว่านั้นผู้ที่เคยถูกล่วงละเมิดทางเพศอย่างป่าเฮเลนในช่วงวัยรุ่นที่เหตุการณ์จะย้อนกลับไปอีกในราวปี ค.ศ. 1950-1960 จึงมีความเป็นไปได้มากกว่าโอกาสที่ป่าเฮเลนจะเข้ารับการรักษาทางจิตอย่างถูกต้องเป็นไปได้น้อย ดังนั้นปมแห่งความรุนแรงนี้จึงถูกระบายและถ่ายทอดสู่ชาลี ซึ่งกลุ่มคนที่มีประสบการณ์ถูกทำร้ายตอนเด็กตลอดจนกลุ่มคนที่ไม่มีเพื่อนหรือครอบครัวมาช่วยเหลือนับเป็นก

ลุ่มเสี่ยงที่สำคัญ แต่การสร้างเรื่องราวของผู้กำกับเต็มไปด้วยความเข้าใจและไม่ปล่อยให้ตัวละครชาติต้องต่อสู้กับความเจ็บป่วยเพียงลำพัง เพราะการใช้เวลาร่วมกับครอบครัว เพื่อนสนิทหรือคนรักเกิดเป็นความรู้สึกอบอุ่นใจซึ่งจะช่วยเยียวยาอาการได้ดีและทำให้พวกเขาเดินไปข้างหน้าอย่างอุ่นใจ

นับว่าเป็นการสร้างเรื่องราวและตัวละครที่นอกจากนำเสนอปัญหาสุขภาพจิตแล้ว ยังสอดคล้องกับทฤษฎีการให้การปรึกษาทางจิตวิทยา คือ ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบอัตถิภาวนิยม (Existential Counseling) ซึ่งเป็นทฤษฎีการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาโดยมีทฤษฎีธรรมชาติของมนุษย์ที่ว่ามนุษย์ทุกคนล้วนมีคุณค่าเอกลักษณ์เฉพาะตนซึ่งแต่ละบุคคลดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี รวมถึงสาระหลักของทฤษฎีตามแนวคิดนี้ (Corey, 1996) คือ การตระหนักรู้ในตนในภาวะปัจจุบัน ทำความเข้าใจกับตนเองอย่างที่เป็นอยู่ในขณะนี้อย่างแท้จริง ซึ่งจะนำไปสู่การยอมรับตนเอง ซึ่งสุดท้ายการรักษากการเจ็บป่วยทางสุขภาพจิตที่ได้ผลดีที่สุดเกิดจากการยอมรับ ความเข้าใจในตัวเอง และการตระหนักว่าชีวิตมีความหมายอันเกิดจากตัวผู้ป่วยซึ่งในที่นี้คือ ตัวชาติ

เป็นไปดังฉากจบของเรื่องเมื่อแพททริก แชม และชาติซึ่งได้ออกจากโรงพยาบาลแล้ว พวกเขาขับรถลอดอุโมงค์ Fort Pitt Tunnel ไปด้วยกันพร้อมบทเพลง Heroes ของ เดวิด โบวี ซึ่งกลับมาเปิดอีกครั้ง ผู้กำกับเลือกใช้ฉากเดิมและเพลงเดิมนี้อีก 2 เป็นสัญลักษณ์สำคัญในการเล่าเรื่องด้วยเนื้อเพลงท่อนฮุคที่ว่า “Oh we can beat them, for ever and ever. Then we could be Heroes, just for one day” ซึ่งหมายถึงเราสามารถเป็นฮีโร่ของตัวเองได้แม้เพียงวันเดียวก็ตาม เมื่อชาติได้ยินเพลงนี้และตัดสินใจขึ้นขึ้นที่กระบะหลังสุดลมหายใจ ทางเขนออกเป็นอิสระเหมือนดังนกที่รอรับสายลมพร้อมมองเห็นว่าในอุโมงค์ที่มีมืดมนนั้นปลายทางย่อมมีแสงสว่างเสมอ หรืออีกนัยยะหนึ่งคือ เขาพร้อม

แล้วที่จะรอรับเหตุการณ์ต่าง ๆ ในวันหน้า ปลดปล่อยอดีตแสนเลวร้ายออกไปกับสายลม ด้วยในตอนนี้อชีวิตระหนักแล้วว่าชีวิตของตัวเองนั้นมีคุณค่าและเวลาในปัจจุบันเป็นสิ่งวิเศษสุด

ข้อเสนอแนะที่ได้จากบทความนี้

1. การสร้างภาพยนตร์สักเรื่องที่จะส่งสารปัญหาด้านจิตเวช สิ่งสำคัญคือ การเชื่อมโยงปัญหาด้านสุขภาพจิตสัมพันธ์ไปกับองค์ประกอบการเล่าเรื่อง ตั้งแต่การสร้างตัวละคร (Characters) พล็อต (Plot) โครงสร้างการเล่าเรื่อง (Plot Structure) ความขัดแย้ง (Conflict) มุมมองการเล่าเรื่อง (Point of view) ฉาก (Setting) สัญลักษณ์ (Symbol) ไปจนถึงแก่นของภาพยนตร์ (Theme)

2. การสร้างตัวละครด้วยความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์แม้ตัวละครจะเป็นผู้ป่วยทางจิตเวช

3. แนวทางการทำภาพยนตร์ที่มีตัวละครเป็นผู้ป่วยทางจิตเวช นอกจากนำเสนอสาเหตุและอาการของโรคแล้ว ยังควรนำเสนอแนวทางรักษาที่ถูกต้อง เช่น การเข้ารับการรักษาหรือเข้ารับการบำบัดรักษาจากผู้เชี่ยวชาญ เช่น แพทย์หรือนักจิตบำบัด ที่สำคัญคือ การเขียนบทโดยไม่ทอดทิ้งให้ตัวละครหลักเผชิญปัญหาด้านสุขภาพจิตเพียงลำพัง เพราะสิ่งที่ผู้ป่วยจิตเวชต้องการคือ การมีคนเคียงข้างหรือได้รับยอมรับจากคนในสังคม เช่น การสร้างเพื่อนที่ยอมรับตัวละคร การมีคนรัก และ/หรือครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจ เป็นต้น

4. การสร้างภาพยนตร์ควรนำเสนอภาพตัวละครผู้ป่วยจิตเวชที่มองเห็นคุณค่าในชีวิต เกิดการยอมรับในตัวเองและพร้อมเดินไปข้างหน้าด้วยตนเอง ซึ่งเป็นทางออกของการรักษาโรคจิตเวชที่สำคัญที่สุด

5. เพิ่มเติมการศึกษากับกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มผู้ชมภาพยนตร์ เพื่อหาผลลัพธ์จากสิ่งที่ผู้ชมได้รับจากการชมภาพยนตร์ต่อไป

6. ศึกษาจากภาพยนตร์เรื่องอื่น ๆ ที่มีความแตกต่างทั้งอาการป่วยทางจิตเวช (Mental Illness) แนวทางภาพยนตร์ (genre) หรือตัวละคร (Characters) เพื่อเป็นกรณีศึกษาในการสร้างความเข้าใจโรคจิตเวชผ่านโครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. (2542). *การวิเคราะห์สื่อแนวคิดและเทคนิค*. เอดิชั่นเพรสโปรดักส์.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2552). *แนวคิดใหม่ในการสื่อสารศึกษา*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โควิด 19 กระทบ “กาย-ใจ” เด็ก แม่พ่อบำรุงสร้างเวลาคุณภาพ. (2564, 22 ธันวาคม). *กรุงเทพธุรกิจ*. <https://www.bangkokbiznews.com/social/978631>
- จักรพงษ์ อินทร์จันทร์. (2560, 19 กรกฎาคม). *กรมสุขภาพจิตเผยปัญหาสุขภาพจิตคนไทยอายุ 18 ปีขึ้นไป*. Thaihealth. <https://www.thaihealth.or.th/Content/37821->
- บุญยาพร กิตติสุนทรโรภาส. (2560). *ภาพตัวแทนของตัวละครที่มีภาวะจิตเภทในภาพยนตร์ไทย [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์]*. เข้าถึงได้จาก http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2017/TU_2017_5907030232_8317_8821.pdf
- ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. (2554). *หนังโรคจิต*. โพสต์บุ๊กส์.
- ปัญหาสุขภาพจิต ประสบกับผู้คนมากกว่า 792 ล้านคนทั่วโลก. (2564, 10 สิงหาคม). *สปริงนิวส์*. <https://www.springnews.co.th/infographic/813868>.
- ปิยะฉัตร วัฒนพานิช, และอุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์. (2558). การเล่าเรื่องในภาพยนตร์แอนิเมชันยอดนิยมในบริบทสากล. *วารสารนิเทศศาสตร์และนวัตกรรม* นิต้า, 3(1), 181-200.

- ภัทริยา วิริยะศิริวัฒนะ. (2558). *การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในภาพยนตร์ เรื่อง LES MISERABLES* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศิลปการเล่าเรื่อง, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์]. เข้าถึงได้จาก <http://gscm.nida.ac.th/uploads/files/1598584023.pdf>
- มานิช ชุ่มเมืองปัก. (2559). *เอกสารประกอบการสอนวิชาศิลปะการเล่าเรื่องในภาพยนตร์*. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- รักสานต์ วิวัฒน์สินอุดม. (2547). *เสกฝัน บั้นหน้ง*. บ้านฟ้า.
- วรรณ ข่านาญกิจ. (2536). *พัฒนาการนวนิยายของระพีพร*. ยูโรป้าเฟสการพิมพ์.
- วิรัช กาญจนชัยภูมิ (2563, 1 ตุลาคม). *การดูแลจิตใจเด็กหลังเผชิญเหตุการณ์รุนแรง*. Samitivejhospitals. <https://www.samitivejhospitals.com/th/article/detail/post-traumatic-stress-disorder-ptsd>
- สมร แสงอรุณ, และ จันทรเพ็ญ แสงอรุณ. (2564). *ผลของการปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวโลกเทอร่าปีต่อระดับความหมายในชีวิตและความเข้มแข็งของนักศึกษาครุศาสตร์*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- Bowman, K. (2014). Movies in the classroom: A review of Perks of Being a Wallflower. In J. Michael McGuire (Ed.), *The CPNP Perspective Preview of CPNP 2014 and Legislative Update*. <https://cpnp.org/perspective/2014/03>
- Brown, C., & Hammer, T, R. (2015). Creativity in the cinema the perks of being relational: Reviewing The Perks of Being a Wallflower. *Journal of Creativity in Mental Health*, 10(2), 258-261.
- Corey, G. (1996). *Theory and practice of counseling and psychotherapy*. Brooks/Cole.

- Dattani S., Ritchie H., & Roser M. (2018, April). *Mental health*. Ourworldindata. <https://ourworldindata.org/mental-health>
- Giannetti, L. D. (1972). *Understanding movies*. Prentice-Hall.
- McKittrick, C. (2019, September 27). *What is a coming-of-age movies? definition and top films*. liveabout.com. <https://www.liveabout.com/coming-of-age-movies-4690625>
- Movie-Locations. (n.d). *The Perks of Being a Wallflower Location*. movie-locations. <https://www.movie-locations.com/movies/p/Perks-Of-Being-A-Wallflower.php>.
- Swain, D. V. (1988). *Film scriptwriting: A practical manual*. Focal Press.